

(ਪੂਰਾ ਬੈਚ)

ਐਮ. ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਜੇ. ਐਸ. ਸੇਖੋਂ, ਏ. ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਏ. ਪੀ. ਚੌਧਰੀ
ਅਤੇ ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ. ਜੇ.

ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1993 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2376 ।

19 ਮਾਰਚ, 1993

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਅਨੁਛੇਦ. 226— ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908— ਐੱਸ. 151— ਲੰਮੀ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ—ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ—ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਰਹੱਸਮਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ —ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ -ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਡੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ-ਬਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ -ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਰਾਅ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ -ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਡੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਦਾਖਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ PIL ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਅਸਲ ਜ਼ੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਰਹੱਸਮਈ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਅਤੇ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ। ਦੇ ਉਤੇ

* ਹੱਥ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ

ਕਾਉਂਸਿਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਰੇਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ "ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼" ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ "ਵਕੀਲ" ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ * ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਯੁੱਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਪੀੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਜਨਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਛਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਹੈ।

(ਪਰਾ 10)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਨਬੀ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਲਟ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੋਸਤ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਨਬੀ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ 11)

ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਲਿਸਟਾਂ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। (ਪੈਰਾ 12)

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਤਲ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਂਸ ਜੱਜ ,

ਰੋਪੜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ. ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ।

ਸਿਵਲ. ਸੰ. 1993 ਦੇ 1989 : -

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਇਹ ਕੇਸ 16 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਕੇ. ਬਾਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਮ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਸ. ਸੇਖੋਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਪੀ. ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ। ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, 19 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ।)

ਨਿਮੋ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਜੀ.ਕੇ ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਐਸ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਐਸ.ਐਸ. ਸਾਰੋਂ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ. ਅਤੇ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ। ਰਾਜ ਲਈ ਏ.ਜੀ.

ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ.ਸੀ.ਮੋਹੰਤਾ, ਜੀ.ਸੀ ਪੂਰੀਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਲਈ ਟੀਪੀਐਸ ਮਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ 2।

ਐੱਸ. ਹੁੱਡਾ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਹੁੰਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਨਿੱਝਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਐੱਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਜੇ.

ਸਿਵਲ ਮਿਕਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ। 1993 ਦਾ ਨੰਬਰ 1989 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(2) 6 ਫਰਵਰੀ 1993 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਗਰ ਕੋਰਟ ਬਾਰੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਰਗੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੋਪੜ ਦੇ ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨਿਵਾਸੀ ਬੀ.ਐਫ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਪਟੀਸ਼ਨਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ 1993 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 2376 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕਤਲ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 5 ਮਾਰਚ 1993 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 16 ਮਾਰਚ, 1993 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(4) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ.ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੌੜ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਧਰੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਕਾਊਂਟਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੁਝ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਟ ਆਊਟ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(5) ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹੁੱਡਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਸੀ. ਮੁਹੰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(6) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਕੇ. ਚਤਰਥ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਕੱਲਾ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮਾਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਚਤਰਥ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(7) ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(8) ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਲਹਿਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਅਸਲ ਜ਼ੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਰਹੱਸਮਈ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।

(9) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ "ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼" ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 'ਵਕੀਲ' ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਯੁੱਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਪੀੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਜਨਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਛਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 'ਐਕਕਿੰਗ' ਹੈ।

(10) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸੈਟਲ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਜ਼ਟੈਂਜ਼ਰ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਲਟ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੋਸਤ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਨਬੀ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

(11) ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। . ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਯੂ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(12) ਅਸੀਂ ਅਜੋਕੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ। ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੜਤਾਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਪੀੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਜਨਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ Misc ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ। ਉਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਆਰ ਐਨ ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਐਸਡੀ ਅਗਰਵਾਲਾ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਚਐਸ ਬੇਦੀ, ਜੇ.

ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1541.

28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1993

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। 1950 - ਅਨੁਛੇਦ. 226 —ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952—ਸ. 13 -ਬੀ—ਸਰਪੰਕ ਅਤੇ ਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ—ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ—ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ—ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ— ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ। 226.

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ. 13-15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226, ਉਪਲਬਧਤਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਫੈਡੀ 1* ਦਾ। ਇਕੱਲੇ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਕਾਫੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ